

S. AGOBARDUS,

EPISCOPUS LUGDUNENSIS.

NOTITIA HISTORICA IN SANCTUM AGOBARDUM.

[Galland. Biblioth. vet. Patrum.]

Satis multa de Agobardo scriptores ad nos. Fuit ille natione Gallus, et ortus est anno 779, ut a Mabillonio docemur (a). Mox Hispaniam petiit, unde digressus anno 785, in Narbonensem Galliam delatus est. Anno 813 cum Leidradus sese in monasterium Suessionense contulisset, sedi Lugdunensi administrandæ præfectus est, quam anno insequenti 814 tanquam propriam Leidrado vita functo obtinuit ad annum usque 840 vel 841, quo viii Idus Junias (b) apud Sanctonas vitam cum morte commutavit. Anno 818 edito ad imperatorem Ludovicum libro, Felicis Urgellitani errores confutavit. In Judæorum petulantiam ærius descendiit, datis etiam ex Lugdunensi synodo an. 829 litteris supplicibus ad ipsum imperatorem.

Lothario et Pippino filiis adversus Ludovicum patrem aperte arma moventibus (c), ab anno 833 ac deinceps varia fortuna usus est. « Agobardus enim a fide principis avulsus, accendit consilio juvenilem Lotharii animum. Convocatur concilium, ubi de eripiendo patri diademate audacissime quisque contendit (d). » Anno 834 excluso a Gallis Lothario a Ludovico patre, Agobardus sese illi erroris comitem junxit. Neque facti apologia omnibus rhetoricæ pigmentis ornata, neque probitas viri cætera virtutibus clari efficere poterunt quin deponeretur (e) in conventu ad Theonis Villam anno 835, cui tamen nullus alius suffectus est. Anno 837, relicto Lothario, in Galliam reversus Ludovico iterum reconciliatus est, quem anno 840 vel 841, ad Rhenum prosecutus, apud Sanctonas diem obiit supremam.

Nemo est qui scientiam ac doctrinam Agobardi non commendat. Massonus, Fabricius, Baluzius, Cavæus, alii. Illius opera forte fortuna invenit Massonus apud quemdam Lugdunensem bibliopægum, mox dilaceranda, nisi vir eruditus e manibus ejus arripuisset, quæ postea vulgavit Parisiis anno 1605. Hunc subinde imitatus Stephanus Baluzius anno 1666, novam eorumdem Operum editionem notis

A adornatam diligentissime procuravit. Nos Baluzianam editionem iterum excudendam decrevimus.

Scripta Agobardi recensent Dupinius et Cavæus: qui tamen iniquior est aliquanto in eum propter libellum de Picturis et Imaginibus. Cum enim cæteri omnes, Massonus puta, Baluzium, Raynaudum, Mabillonium, Cointium aliosque emunctæ profecto naris homines, Agobardi dicta emolliri ac in bonum sensum accipi posse contendant, Cavæus solus in alia omnia abiisse maluit. Nihil tamen vel Hercules contra duos. Nam illud satis constat: 1. Gallos per ea tempora divisos in hac parte fuisse diversis studiis (f). 2. Canonem secundum conc. Francofurt. an. 794, in quo Patres illi videntur Nicænam synodum secundam damnasse, nusquam reperiri nisi in cod. S. Remigii, in quo et intrusus videatur aliena manu (g). 3. Veritos maxime Francos, ne imperium quod ad illos pervenerat, ex eo quod imaginum cultum maxime tuiti et patrocinati fuerant, ut apud historicos est in confesso, ad Græcos iterum relaberetur, si apud illos cultus earum restitueretur. Non igitur Francorum mens erat Iconoduliam impugnare sensu a catholicis Occidentalibus intellecto; sed rem suam agebant quo modo cunque poterant, etiam traducendo cultum illarum tanquam a Græca synodo ad veram latriam revocatum. Erant igitur qui politica ratione Nicænam concilium admittendum non esse vellent, erant qui et religiosa, tametsi a veritate aberrante. Quid mirum ergo si Agobardus, in religiosa animi sententia cæteroquin vehemens, ratus fortasse revera latriæ cultum imaginibus decretum fuisse a synodo Nicæna, et ut Francorum imperii utilitati serviret, longius aliquanto quam par erat in verbis abreptus fuerit? Plura videsis apud laudatum Berardum. Nihil ergo mirum si Agobardus sancti nomine censeatur in veterum Martyrologiis, cum et revera pius esset admodum, nec contra verum imaginum cultum sentiret, in principem vero humanitus peccaverit.

(a) Itin. Ital., sect. xiv, pag. 68.

(b) Ado in Chron. ad an. 815; Hugo Floriac. in Chron. ad an. 841, et Chron. S. Remigii Divion.

(c) Uspergens. in Chron.

(d) Pappyrus Massonus in Vita Agobardi.

(e) Aventin. Ann. Bojar., lib. iv.

(f) Videsis Berardum in Can. Gratian., part. 1, cap. 43, et part. II, cap. 71, ad can. 6, dist. 37.

(g) Baluz., ad Capit. tom. II, pag. 753.

BALUZII PRÆFATIO

EDITIONI SUÆ OPERUM SANCTI AGOBARDI PRÆFIXA.

Proximo anno, cum Lupi abbatis Ferrariensis opera ederentur, conquestus sum aliquantulum de indiligentiâ incuriaque Papirii Massoni in edendis

PATROL. CIV.

D veterum scriptorum lucubrationibus. Nunc vero in principio hujus præfationis lubet deplorare meam sortem, quod iterum de viro clarissimo conquere